

Föreningsmeddelanden.

Entomologiska Föreningen i Stockholm.

Sammanträdet i Farmaceutiska Föreningens lokaler, Rådmansgatan 69,
fredagen den 28 febr. 1930.

Närvarande ett 20-tal medlemmar, ordf. Prof. TULLGREN, sekr.
Kand. AHLBERG.

Efter justering av protokollen från sammanträdena den 20 sept.
och 14 dec. 1929 meddelade ordf., att Styrelsen till nya medlemmar
invänt D:r RUNAR FORSIUS, Helsingfors, Hr ARVID HAMMER, Stockholm,
samt Fru STINA FRISELL, Stockholm.

Härpå föredrog Löjtnant G. HEDGREN berättelse över revisionen av
1929 års räkenskaper, vilken var av följande lydelse:

Undertecknade, utsedda att granska Entomologiska Föreningens i
Stockholm räkenskaper för år 1929, få efter fullgjort uppdrag avgiva
följande revisionsberättelse:

Vinst- och förlustkonto.

Inkomster:		Utgifter:	
Årsavgifter	Kr. 1,866:—	Biblioteket	Kr. 43: 71
Intressekonto	» 1,862: 12	Entomologisk Tidskrift	» 4,990: 17
Statsanslag	» 2,000:—	Svensk Insektfauna	» 125: 46
Kapitalkonto	» 406: 54	Omkostnader	» 975: 32
Summa kronor	6,134: 66	Summa kronor	6,134: 66

Utgående balanskonto.

Tillgångar:		Skulder:	
Obligationer	Kr. 31,000:—	Regnells fond	Kr. 2,000:—
Reversers konto	» 2,200:—	Wahlbergs »	» 2,000:—
Bankkonto	» 1,165: 78	Grills »	» 3,956: 79
Biblioteket	» 1:—	Sandahls »	» 10,000:—
		Smitts »	» 6,400:—
		Ständiga ledamöters fond »	» 5,200:—
		Publikationsfonden	» 4,107: 75
		Kapitalkonto	» 702: 24
Summa kronor	34,366: 78	Summa kronor	34,366: 78

Föreningens fonder.

Sedan räkenskapsårets början har Grills fond ökat med kr. 100:32 och ständiga ledamöters fond med 200:— kr. Övriga fonder äro oförändrade.

Föreningens medlemsantal.

Årsavgifter ha under 1929 betalats av 157 medlemmar. Föreningen räknar dessutom 46 icke betalande (hedersledamöter, ständiga, etc.) medlemmar. Hela antalet medlemmar var år 1929 summa 258. Minskning under år 1929 med 3 medlemmar.

Revisorerna, som granskat samtliga räkenskaper, verifikationer och handlingar, ha funnit dem i god ordning och kunna på grund härav hemställa till föreningen, att full och tacksam ansvarsfrihet beviljas styrelse och kassaförvaltare för räkenskapsåret 1929.

Stockholm den 27 febr. 1930.

AXEL OLSSON.

G. W. HEDGREN.

Sedan Föreningen i enlighet med revisorernas förslag beviljat Styrelsen och Kassaförvaltaren full och tacksam ansvarsfrihet för år 1929, höll Prof. TRÄGÄRDH aftonens föredrag, som handlade om »Barkborrarnas gångsystem».

Han framhöls inledningsvis, att det nu vore tid att söka klarlägga betydelsen av barkborrarnas egendomliga och enastående gångsystem. En mängd egenheter både i barkborrarnas morfologi och gångsystemens olika utseende hos en och samma art allteftersom de anlades på stående eller fällda träd, läto sig förklaras genom antagandet, att det för djuren vore nödvändigt att transportera ut det borrmjöl, som bildades vid gångarnas förfärdigande. Gångsystemens uppgift var att orientera larvgångarna parallellt med varandra för att minska risken av trängsel och för att säkerställa det mest ekonomiska utnyttjandet av födan. Det egendomliga förhållandet, att vissa arter blott ynglade i stående träd, berodde på att de ej kunde bli kvitt borrmjölet, om de ej hade tyngdkraften till hjälp. Modergångarnas och larvgångarnas orientering sammanhängde med det djup, vartill de voro nedgrävda i splinten. Tvärställda modergångar fårade splinten djupt och hade djupa äggfickor, från vilka larvgångarna utgingo i trädens längdriktning, varemot längsgående modergångar och tvärställda larvgångar antingen blott fårade splinten grunt eller helt och hållet gingo i innerbarken.

Föredraget illustrerades av ett stort antal skioptikonbilder, åskådliggörande de svenska barkborrarnas morfologi och gångsystem.

Efter föredraget demonstrerade Kand. G. ENGDahl ett nytt tillskott till Sveriges insektfauna, nämligen den lilla skalbaggen *Cryptocephalus*

vittatus FABR. från Verkö i Karlskrona skärgård. Exemplet påträffades vid revision av obestämt material i framlidne revisor J. ANKARCRONAS samling, som 1885 skänktes till Entomologiska Föreningen och numera tillhör Centralanstaltens Entomologiska Avdelning.

**Sammanträdet i Farmaceutiska Föreningens lokaler, Rådmanngatan 69,
fredagen den 9 maj 1930.**

Närvarande ett 20-tal medlemmar, ordf. Prof. TULLGREN, sekr. Kand. AHLBERG.

Efter protokollsjustering dryftade Föreningen frågan om utdelningen av Grillska vandringstipendiet för år 1930 och beslöt att i enlighet med Styrelsens förslag tilldela stud. RUNE ANEER, Strängnäs, 100:— kr. för studium av fjärilfaunan i fjälltrakter och på myrar i Jämtland, stud. BJÖRN PETERSEN, Uppsala 75:— kr. för insamling och studium av fjärilar m. m. i Norrlands fjälltrakter, samt stud. HÅKAN LEVON, Göteborg, 10 häften av föreningens publikationer.

Sedan denna fråga slutbehandlats meddelade ordf. dels att Styrelsen till nya medlemmar invalt Red. G. STRIDSBERG, Stockholm, Dr. phil. WALTHER HORN, Berlin—Dahlem och Fil. stud. G. BORG, Borås, dels ock att Föreningen enligt Styrelsens beslut under höstterminen skulle sammanträda fredagen den 3 okt. och måndagen den 15 dec.

Aftonens föredrag hölls av docent MELIN och avhandlade »Myrmekofyta växter i Sydamerika». Härvid framhölls först, att det vid studiet av darwinismen i främsta rummet gällde att undersöka, huruvida några ekologiska förutsättningar för denna hypotes verkligen funnes, d. v. s. huruvida vissa strukturer hos organismerna ha eller ha haft någon speciell funktion. Vid studiet av myrmekofyta växter, fåglars och insekters förhållande till blommor, samt av olika »skyddsdräkter» har dock detta villkor sällan beaktats av forskare. Vad de myrmekofyta växterna beträffar, hade det genom föredragandens undersökningar av melastomaceer från Sydamerika visat sig, att dessa på intet sätt äro skyddade av sina värdmyror mot bladskärarmyror och att de förra i allmänhet föga reagera mot angrepp av de senare. Som ingen annan speciell funktion kunde påvisas varken för de av värdmyrorna bebodda växtstrukturerna (domatierna) eller för näringskroppar och extrafloral nectarier, kan uppkomsten av dessa bildningar synbarligen ej förklaras med hjälp av selektionsläran. — Det intressanta föredraget illustrerades med talrika ljusbilder.

Efter föredraget meddelade Prof. TRÄGÅRDH, att han i Sarjektjåkko i humlebon påträffat fullbildade exemplar av acariden *Parasitus fucorum* D. G., av vilken man förut blott känt nymferna, samt ♀ av en annan acarid, som han preliminärt kallat *Eugamasus(?) ferox*. Enär hanen tyvärr är okänd, är nämligen dess systematiska ställning ännu tveklaktig. Då

dessas fynd visa, att humlebon innehålla mycket av intresse, uppmanade han entomologerna att ägna dem sin uppmärksamhet.

Härpå demonstrerade ordf. en kvist med insektägg, lagda i en lång rad längs kvisten. Till formen voro de rektangulära med plana sidor och omkr. 1 mm långa. En förfrågan, huruvida någon av de närvarande kunde bestämma äggen, förblev obesvarad. Ingen kunde heller erinra sig ha sett liknande ägg förut.

Sedan Föreningen slutligen dryftat frågan om den sedvanliga vår-exkursionen och beslutat att förlägga densamma till Fittja-trakten söndagen den 1 juni, erinrade ordf. med några ord om det 3:e nord. entomologmötet i Helsingfors i början av augusti.

Sammanträdet i Farmaceutiska Föreningens lokaler, Rådmanngatan 69, tisdagen den 14 okt. 1930.

Närvarande ett 20-tal medlemmar, ordf. Prof. TULLGREN, sekr. Kand. AHLBERG.

Sedan protokollet från föregående möte godkänts, meddelade ordf., att Styrelsen till nya medlemmar invalt Med. lic. VILLIO KARVONEN, Sveaborg, och Fil. mag. NILO KANERVA, Helsingfors.

Det första av kvällens föredrag hölls av ordf., som redogjorde för 3:e nordiska entomologmötet i Helsingfors 5—7 aug. Detta hade lockat inemot ett 90-tal deltagare, av vilka naturligtvis finländarna utgjorde en överväldigande majoritet. Från Sverige hade kommit summa 14, nämligen utom ordf. herrar FRENDIN, HANSSON och NORDSTRÖM med fruar, vidare BENANDER, KLEVBECK, LOHMANDER, ROMAN, RYBERG, TRÄGÅRDH och WELANDER; från Danmark 6, däribland mag. HENRIKSEN, lärare KRYGER samt ingenjör WOLFF. Från Norge hade endast kommit bergmester MÜNSTER. Därför deltog även ett par estländare, av vilka den ene var den bekante entomologen WILHELM PETERSEN.

De egentliga förhandlingarna inleddes av prof. FEDERLEY, som höll ett intressant föredrag över »Fjärilbastarder och deras ärftlighetsförhållanden». Bland de många övriga föredragen, närmare 20 st., voro särskilt att anteckna Dr. KROGERUS' föredrag om »Temperatur och belysning som insektekologiska faktorer» samt mag. HENRIKSENS föredrag om »Leddyrenes hudskiftesuturer».

Under de tre egentliga mötesdagarna besöktes en del vetenskapliga institutioner i Helsingfors, först och främst naturligtvis Universitetet med Zoologiska museet som Forst- och Agrikulturontomologiska Inrättningen, vilka visades av resp. föreståndare, professorerna REUTER och SAALAS. I Dickursby besöktes slutligen Lantbruksförsöksanstaltens Avdelning för skadedjur, som förevisades av mag. J. LISTO.

På torsdagseftermiddagen avslutades mötet med gemensam middag i Bastion Piper.

De efter mötet anordnade exkursionerna stördes tyvärr av ihållande regnväder och det entomologiska utbytet blev därför skäligen ringa. Exkursionen till Karelska Näset och Ladoga-Karelen blev dock ur turist-synpunkt synnerligen minnesvärd, då i densamma bl. a. ingick ett besök på det intressanta munkklostret på Valamo ö i Ladoga. — Föredraget illustrerades av talrika ljusbilder såväl från själva mötet som från exkursionen.

Nästa talare var Prof. TRÄGÅRDH, som gav några meddelanden om »Nyare skogsentomologiska undersökningar». — Vid avslutandet av de experiment som gjordes vid studiet av den farliga snytbaggens, *Hylobius abietis*, utveckling, hade talaren under barken av de stammar, vilka nedgrävts i jorden för att tjänstgöra som fällor, anträffat talrika små fluglarver i färd med att äta upp snytbaggelarverna. Talaren redogjorde för de skäl, som förmådde honom att i denna hittills till levnadssättet ökända fluga, Phoriden *Megaselia plurispinulosa* ZETT., se en äkta snytbaggeparasit. — Därefter redogjorde talaren för sina studier över tall-lusens (*Pineus pini*) uppträdande under innevarande år. Härjningarna hade visat sig i huvudsak begränsade till 10—15-åriga tallkulturer på magra, sandiga hedar i Bergslagen och i nordöstra Västergötland. Skadegörelsen hade yttrat sig så, att ett visst antal ungtallar torkat och dött samt andra fått sin tillväxt nedsatt i växlande grad, medan åter andra, churu angripna, ej syntes ha lidit något nämnvärt men. Den under 1929 plötsligt inträdda starkare förökningen av tall-lusen hade emellertid lett till en ökad intensitet av djurets fiender. Talaren hade funnit, att under första delen av sommaren två *Scymnus*-arter gjort rent hus med en stor del av tall-lössen och deras arbete hade sedan fortsatt av ett par svävfluglarver. Till följd härav voro ännu i september årsskotten på de angripna tallarna fria från löss och man hade därför all anledning tro, att angreppet upphört, i det tall-lusens numerär åter minskats så starkt, att den vore betydelselös.

Efter dessa båda föredrag beslöts att på grund av den långt framskridna tiden uppskjuta Prof. TRÄGÅRDHS föredrag om entomologmötet i Rostock 24—28 aug. till ett senare sammanträde.

Sammanträdet i Farmaceutiska Föreningens lokalar, Rådmanngatan 69, måndagen den 15 dec. 1930.

Närvarande ett 20-tal medlemmar, ordf. Prof. TULLGREN, sekr. Kand. AHLBERG.

Sedan protokollet justerats, hälsade ordf. de närvarande välkomna och gav särskilt uttryck åt Föreningens glädje över att se Kand. RENÉ MALAISE välbehållen hemma igen efter den långa vistelsen i fjärran Östern.

Till medlem i Föreningen hade av Styrelsen invalts Tandläkare

GÖSTA RYDBERG, Luleå. Under året hade Föreningen genom döden förlorat tvenne av sina medlemmar, nämligen Kassör N. G. BERGVALL och Agronom E. BRANDT.

De stadgeenliga årsvalen utföll så att samtliga avgående enhälligt omvaldes: inom Styrelsen TULLGREN, HAMNER, PEYRON och LUNDBLAD, inom biblioteksutskottet TULLGREN och TRÄGÅRDH, inom redaktionskommittén TULLGREN, LUNDBLAD och NORDSTRÖM, samt revisorerna HEDGREN och OLSSON och revisorssuppleanterna ALM och BRUCE.

Aftonens föredrag hölls av Kand. RENÉ MALAISE, som berättade om sina »Sex års vistelse på Kamtschatka». I sällskap med den svenske ingenjören KARL SJÖBLOM kom MALAISE 1924 till Petropavlovsk för att därifrån företaga en del färder inåt landet i avsikt att filma Kamtschatkas natur och folk. Dessa filmfärder fortsatte till år 1926, då MALAISE helt privat började med fångst och uppfödning av soblar, vilket ledde till att han följande år ställde sina erfarenheter som sobeluppfödare i regeringens tjänst. — Först skildrades en vinterresa till de i Centralkamtschatkas fjälltrakter boende lamuterna, en av renskötsel och jakt levande tungusstam. Efter 6 veckors vistelse hos dessa människor, av vilkas dagliga liv en intressant skildring lämnades, råkade de båda resenärerna på hemfärden ut för ett askregn från den omkr. 100 km. avlägsna vulkanen Klutchefskaja, en av världens högsta verksamma vulkaner. Till följe askregnet och därpå följande täta snöstormar blev färden med hundsläde omöjlig och sedan hundarna lämnats åt sitt öde, måste MALAISE och hans kamrat till fots och med proviant för blott 3 dagar söka sig fram till bebodda trakter, dit de efter 15 dygns mödosam och farofylld vandring framkommo sjuka och utmattade. Samma lamutstam besöktes sedan ånyo följande sommar, då utbytet av vinterresan i vissa avseenden kompletterades. — Vintern 1926—27 ägnades åt fångst av levande sobel, men då de infångade djuren följande vår lyckats rymma, antog MALAISE ett erbjudande från regeringen att ordna och leda en kommunal sobelfarm. Härmed höll han sedan på i tre år, till dess att regeringen började få ont om pengar. Han beslöt sig då för att resa hem. Hemfärden tog omkr. 5 månader, varav två månader anslogos till entomologiska samlingsexcursioner i Vladivostoktrakten. Härifrån, ävensom från Kamtschatka hemfördes ett synnerligen rikt material av steklar, skinnbaggar och fjärilar, som f. ö. redan befunno sig under bearbetning. En månad stannade MALAISE i Leningrad för studier av den ostasiatiska insektfaunan i därvarande museer. — Det ovanligt intressanta och medryckande föredraget belystes med närmare ett 100-tal utmärkt vackra skiptikonbilder.

Olof Ahlberg.